# 106287 - Yağmur yağdığında cemaati terk etmek, mazeret sayılır mı?

## Soru

Yağmur yağdığında cemaati terk etmenin hükmü nedir?

Yağmurun şiddetli olup-olmaması arasında bir fark far mıdır?

## Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Âlimlerin iki görüşünden en doğru olanına göre, -bu konudaki birçok delil gereği-,gücü yeten erkeklerin namazları cemaatle (mescit veya câmide) kılmaları gerekir.

Nitekim (1200 ) ve (8918) nolu soruların cevaplarında bunun açıklaması geçmişti.

Cemaat namazının gerekliliğinin yanında, ilim ehlinin zikrettiği durumlarda cemaat namazı düşer. Bu durumlardan birisi de elbiseyi ıslatacak kadar yağmurun yağmasıdır.

Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ... سورة الحج من الآية: 78 ... ]

"Allah, din konusunda üzerinize hiçbir zorluk yüklemedi." (Hac Sûresi: 78)

Allah Teâlâ şöyle yine buyurmuştur:

[ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلاَ يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ... سورة البقرة من الآية: 185 ... ]

"... Allah sizin hakkınızda (dîninde) kolaylık ister, zorluk istemez..." (Bakara Sûresi: 185)

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Elbiseyi ıslatacak kadar yağmur yağar ve insan, hem kendisinde, hem de elbisesinde eziyet

görecek kadar çamur bulursa, cemaati terk etmekte mazeretli saylır (namazı cemaatle kılmamakta mâzur görülür). Nitekim Abdullah b. Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- yağmurlu bir günde müezzinine şöyle demiştir:

إِذَا قُلْتَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ فَلا تَقُلْ حَيَّ عَلَى الصَّلاةِ، قُلْ: صَلُّوا فِي بُيُوتِكُمْ، فَكَأَنَّ النَّاسَ اسْتَنْكَرُوا، قَالَ: فَعَلَهُ مَنْ هُوَ خَيْرٌ مِنِّي، إِنَّ الْجُمْعَةَ عَزْمَةٌ، وَإِنِّي كَرِهْتُ أَنْ أُحْرِجَكُمْ فَتَمْشُونَ فِي الطِّينِ وَالدَّحَضِ. [ رواه البخاري ومسلم ]

"(Ezân okurken) "Eşhedü enne Muhammeden Rasûlullah", dedikten sonra "Hayye ale's-salâh" deme. Namazlarınızı evlerinizde kılın, de.

İnsanlar bu davranışı (onun bu sözünü) yadırgar gibi oldular.

Bunun üzerine İbn-i Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- şöyle dedi:

- Bunu benden daha hayırlı olan biri (Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-) yaptı. Cuma namazı farz olduğundan dolayı size sıkıntı vermek istemedim. O zaman çamurlu ve kaygan zemin üzerinde yürüyecektiniz (Şayet müezzinin: "Hayye ale's-salâh" demesine engel olmasaydım, onu işiten herkes hemen namaza gelir ve bu da ona zorluk verirdi. Bunun için müezzine: "Namazlarınızı evlerinizde kılın" diyerek insanların, yağmurun, farzı, ruhsata (izine) çeviren bir özür (mazeret) olduğunu bilmelerini istedim)." (Buharî; hadis no: 901. Müslim; hadis no: 1128)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin-:şöyle demiştir:

"Yağmur veya çamur nedeniyle eziyet görürse..." sözü; Cuma namazını ve cemaati terk etmeyi mübah kılan şer'î özürlerin onuncu türüdür. Bir kimse, eğer gökten yağmur yağıyorsa ve Cuma namazını veya cemaatle namaz kılmak için dışarı çıktığında yağmur nedeniyle eziyet görecekse, bu takdirde Cuma namazını veya cemaat namazını terk etmek için mazur sayılır.

Bir kimsenin yağmurdan eziyet görmesinden kasıt; elbisesinin ıslanması veya havanın soğuk olması veyahut da buna benzer bir durumla karşılaşmasıdır.

Aynı şekilde çamurdan dolayı eziyet görmekten endişe ederse, çünkü insanlar, eskiden çamurdan çok muzdariptiler ve çarşı ve pazarlar topraktandı. Buralara yağmur yağdığı zaman yerler, çamur

ve kaygan zemin oluyordu. Dolayısıyla insan, mescide gelmesi insanı yoruyordu.Böyle bir durum olduğu zaman bu kimse mazurdur.Ancak günümüzde yağmurun yağmasıyla çamur ve bataklık oluşmamaktadır. Çünkü çarşı ve pazarların yolları asfaltlıdır ve yollarda toprak yoktur. En fazla bazı alçak zeminlerde su birikintileri olabilir. İnsan, bununla elbisesi ve ayakları ıslanmaz. Bu gibi durumlarda ancak yağmur yağdığı zaman özür olur. Yağmur kesildiği zaman özür özür olmaz. Fakat yolları asfaltlanmamış bazı köylerde özür mevcut olabilir.Bunun içindir ki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in müezzini soğuk veya yağmurlu gecede:

- Namazlarınızı bulunduğun (ikâmet ettiğiniz) yerde kılın!

Diye seslenirdi.

Yağmur sebebiyle eziyet görürse..." sözünden şu da anlaşılır: Eğer bir kimse, örneğin yağmur hafif yağdığı için yağmurdan eziyet görmezse, bu takdirde onun için Cuma namazını veya cemaat namazını terk etmek için bir özür yoktur. Aksine bu kimsenin mescide gelmesi gerekir.Kendisine isâbet eden basit zorluktan dolayı da kendisine sevap verilir." " ("eş-Şerhu'l-Mumti'"; c: 4, s: 317)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.